

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZOMBAT, 1932 APRILIS 30.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 98. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE D.

Visszafelé

sült el a leszerelési konferencia puskája. A világ sanyargatott népei azzal a reménységgel tekintettek Genf felé, hogy a nagyhatalmak végre is kenyértörésre viszik a dolgot és a milliók hangulatának és kívánságának megfelelően legalább megkezdik most és azután fokozatosan végrehajtják a leszerelést. Azonban nem ez történt. Franciaország imperialista ideológiája nem értékelte Amerika és Anglia jóakaratu készségét, Németország pedig titokban örült a francia álláspontnak, mert a megnevezés ma inkább szolgálja politikai érdekét. Tardieu hirtelen megbetegedett és szabályozható diplomatizsma egyelőre megszüntette a további tárgyalások lehetőségét is. A nagyhatalmak képviselői visszautaznak hazájukba és egy keserű tapasztalattal gazdagabban folytatják ott, ahol a háboru előtt abba hagyták. A leszerelési értekezlet eredménye nem a leszerelés elhatározása lett, hanem kezdte egy újabb fegyverkezési korszaknak. Romba döntötte azt is, amit az eddigi tárgyalások alapján felépítettek. Amerika, Anglia és Japán ugyanis flottaegyezményt létesítettek, melyben kölcsönösen kötelezték magukat a hadihajók építésének bizonyos arányos csökkentésére. Ezt az egyezményt most a felborulás veszedelme fenyegeti. Az angol miniszterelnök nyíltan ki is jelentette, hogy tekintettel a megegyezésre irányuló teljes akarathányra, Amerika, Anglia és Japán felmondják az egyezményt és olyan flottafejlesztési programot valósítanak meg, amelynek a vége nem lehet más, mint fegyveres leszámolás a nagyhatalmak között. A világbéke sorsa ma, a sok tárgyalás, tanácskozás és konferencia után rosszabbul áll, mint 1914-ben. Az imperialista politika mérgeesebb virágokat hajt, mint valaha. És ezen a téren nincs különbség a hatalmak között, hogy demokratikus köztársasági államformában, vagy demokrata monarchikus államformában élnek, esetleg a proletárdiktatura szovjetcsillaga boldogítja őket. Mert arról érkezik hír, hogy a szovjet a távoli Keleten lázas sietséggel erődöket épít, óriási csapatösszevonásokat eszközöl, tengeraltjárókat és repülőrajokat összpontosít. Tehát háborura készül. Japán természetesen ezt nem nézi tétlenül és mivel mindenütt ugynevezett európai érdekek is forognak kockán, az európai hatalmak is kénytelenek

A reménytelen pesszimizmus legsötétebb felhői borítják a nemzetközi politika terét

A genfi csata eredménye

Tardieu francia miniszterelnöknek és külügyminiszternek ma kellett volna Genfben érkeznie, ahol már igen várták rá. Helyette azonban tegnap az az értesítés jött, hogy Tardieu gégebajban megbetegedett és azért orvosi tanácsra nem szabad legalább egy hétig kimozdulni a lakásából, Tardieu betegségével kapcsolatosan olyan hírek is keltek szárnyra, hogy

a betegség csak kifogás, mert Tardieu így akarja elkerülni Genfben a további kudarcokat.

Kétségtelen, hogy Franciaországot az elmúlt napokban a genfi leszerelési konferencián több súlyos vereség érte. Egyelőre nem igen mutatkozik lehetőség ezeknek a csorbáknak a kiküszöbölésére és Tardieu inkább beteget jelentett, semhogy még jobban felsüljön. Egyes rossz-májú külföldi lapok szerint Tardieu

ugy tett most mint a rossz diák, aki nem tudja a leckét és mert nem akar rossz jegyre felelni az iskolában, inkább ágyba fekszik.

A francia sajtó Tardieu betegségről írva bizonyos kárörömmel állapítja meg, hogy ez a betegség meghusítottá azoknak a tervét, akik Tardieunak Genfben csapdát akartak állítani.

A franciaországi választások előestéjén ugyanis a leszerelési konferencián nagyobb mértékű engedmények tételére akarták Tardieut kényszeríteni.

Azok, akik Tardieunak ezt a csapdát állították, megérdemlik azt a tanítást, amelyben most őket a sors részesítette. Naivitás ugyanis részükről azt hinni, hogy olyan súlyos kérdéseket, mint amilyenek Genfben megoldásra várnak, pár nap alatt hirtelen el lehetne intézni.

Macdonald a megegyezés minden lehetőségét felborultnak látja

A Petit Parisien azt írja, hogy Macdonald, Stimson, Brüning és Grandi sajnálhatják, hogy Tardieu nem tud most Genfben utazni és kénytelen akarata ellenére is számításait keresztülhuzni. Ezek a politikusok nem akartak Genfből üres kézzel távozni, azonban most mégis kénytelenek lesznek azt megtenni.

Ha Tardieu elment volna Genfbe, akkor ez a négy ur ugy sarkokba szorította volna, hogy nehéz lett volna nagy engedmények nélkül elmene-külni.

Franciaország már éppen elég engedményt tett és nem hajlandó teljesen azoknak alárendelni akarátát, akik tőle újabb áldozatokat akarnak.

Az angol sajtó közönyösen emlékszik meg Tardieu megbetegedéséről. A londoni lapok szerint a leszerelési konferencián súlyos kérdéseket kell elitézni, amelyek most Tardieu betegsége miatt elodáznak.

Az angol sajtó egy része azt követeli az angol kormánytól, hogy haladéktalanul mondja ki az angol flotta

szaporítását, amennyiben Franciaország és Olaszország hamarosan nem járulnak hozzá a londoni flottaegyezményhez.

Macdonald angol miniszterelnök kijelentette, hogy e megegyezés minden lehetőségét felborultnak látja. Ugy érzi, hogy rendkívül csatlódott és sajnálja, hogy egyáltalában elment Genfben. Ha a megegyezés nem jön létre, úgy véleménye szerint nemcsak Anglia nem fog többé ragaszkodni a londoni flottaegyezményhez, hanem ugyanúgy tesz majd Amerika és Japán is. Ezek mind növelni fogják flottájukat a fegyverkezés csökkentése helyett.

Pénteken Genfben nagyjelentőségi döntéseket vártak a leszerelés és a jóvátétel problémáiban. Mint-hogy azonban Tardieu megbetegedése következtében ez mind elmarad, általános elkedvetlenedés támadt a delegátusok körében.

A legtöbb delegátus ennek hatása alatt elhatározta, hogy egy-két nap múlva hazautazik. Brüning né-

met kancellár már csütörtökön este hagyta el Genfet.

Stimson amerikai külügyminiszter ma utazik el. Az az optimizmus, amely eddig Genfben állandónak mutatkozott, egyszerre eltűnt és a legsötétebb pesszimizmusnak adott helyet.

Az utolsó találkozás

Tegnap délben Genfben az angol delegáció szállásán utoljára találkozott Macdonald angol miniszterelnök Stimson amerikai külügyminiszterrel és Brüning német kancellárral. Ezt az utolsó találkozást még egy tanácskozássra használták föl. A tanácskozásról azonban sem az angol, sem az amerikai, sem pedig a német delegáció nem adott ki kommunikét. Hír szerint a három delegáció ma délelőtt együttes kommunikét fog kiadni a megbeszélésről.

Állítólag formulát kerestek, amelynek segítségével enyhíthessék azt a kínos zavart és meglepetést, amely Tardieu genfi utjának elmaradása következtében beállott.

Olasz lapok azt írják, hogy amikor néhány nap előtt Tardieu elutazott Genfből, szinte meg lehetett volna előre jósolni, hogy nem fog oda a kitűzött időben visszérkezni. Akkor már látnivaló volt, hogy Franciaország nem tudja a maga álláspontját a leszerelési konferencián keresztülvinni, mert csak igen kevesen osztják ezt az álláspontot és még az ugynevezett franciabarátok között is vannak olyanok, akik titokban kívánják Franciaország kudarcát.

Tardieu belátta, hogy ha most visszatért volna Genfben, ott nem tudta volna a francia álláspontot sikeresen megvédeni és kénytelen lett volna a nagyhatalmaknak engedményeket tenni.

Azoknak, akik a leszerelést őszintén akarják, nem fájhat különösebben Franciaország kudarcát. Ez a leszerelést elhalasztja ugyan, de semmiképpen nem ejti el véglegesen a tervet.

lépést tartani a keleti fegyverkezéssel. A legpesszimiztább amerikai és angol hivatalos nyilatkozatok után egyáltalában nem sza-

bad majd csodálkozni, ha újból üzembe helyezik az emberiség nagy vágóhidját és az iskolában úgy tanítják majd a történelem-

nek ezt a korszakát, hogy ez Tardieu francia miniszterelnök gégyulladásával vette kezdetét...

A katolikus státus ügyében az igazságnak győzni kell és a nemzeti türelmetlenségnek alul kell maradnia, miként alul maradt a régi vallási türelmetlenség is

Temesvárott — mint arról a Déli Hírlap beszámolt — erélyes tiltakozás hangzott el az erdélyi római katolikus státus vagyonának tervezett elvétele ellen. Az ügy igazságának erősségét az a tény domborítja ki, hogy Muth Gáspár dr. szenátor szavaival éppen német részről indult el ez a hatalmas tiltakozó mozgalom, amely lavinaszerűen erősödve az összes bánági és erdélyi hitközségek együttes tiltakozásképpen olyan hatalmas lesz, hogy annak hangját semmi erőszak nem fojthatja majd el. Abban a körülményben, hogy az erdélyi magyar katolikus státus vagyonának megmentése érdekében a temesvári püspökség hívóinek nevében

az első tiltakozó szó német részről hangzott el, mutatkozik meg az a nagy összefogás, amelynek vallási és kisebbségi ügyekben a romániai katolikusok boldogulásának alapját kell képeznie.

Oanea szenátor, aki a katolikus státus vagyonának elvételére irányuló mozgalomnak a megindítója volt, a napokban újabb nyilatkozatot tett. Ebben elmondja, hogy az erdélyi római katolikus státus vagyonát a patrimonium sacrumhoz kell csatolni és öt római és öt görög katolikus püspökség között felosztani.

Oanea szenátor terve, amelyről mint befejezett tényről nyilatkozik, az erdélyi magyar római katolikus intézményeknek a vagyonélvezetéből majdnem teljes kikapcsolását jelentené.

Megkértük Muth Gáspár dr. szenátort, hogy ebben az ügyben nyilatkozzék a Déli Hírlap részére.

— Oanea szenátor ráút egy akta-csomagra, — mondotta Muth Gáspár dr. — amelyben a státusra vonatkozó iratok vannak és azt mondja, hogy ez az ügy már befejezett dolog. Én azt mondom, hogy

ez az ügy távolról sincsen befejezve. Vagyis be van fejezve azzal a joggyakorlattal és a katolikus státus vagyonának tényleges birtoklásával, amelyet négy évszázad szentesített.

Ha szerzett jogok alapján valamit befejezett ténynek lehet tekinteni, úgy ez az. Sajnos azonban nekünk

Butorraktár felosztása

miatt mélyen leszállított árak csak

Winkler R.

Temesvár-Gyárvar, Buziási ut 12. sz. a Turul cipőgyárnál

kisebbségeknek, akik állandó cél-tábláját képezzük egyes román politikusoknak, gyakran kell befejezett és legelemibb jogainkon alapuló dolgok védelmére nap-nap után kiállani a gátra. Ezek a küzdelmek azonban engem csak arról győznek meg, hogy egyszer csak el fog jönni az idő, amikor nekünk kisebbségek-

A négy évszázad előtti vallási türelmetlenség helyébe a nemzeti türelmetlenség lépett

— A katolikus státus vagyonát Erdélyben századok óta a vallási türelmetlenség hozta létre. Az erdélyi fejedelmek alatt a katolikusokat nem egyszer érte elnyomatás és ez készítette a katolikus világi férfiakat arra, hogy páratlan áldozatkészéggel létrehozzák a státusvagyonát.

A tizenhatodik századbeli vallási türelmetlenség idővel megszűnt, összeomlott. Napjainkban azonban nemzeti türelmetlenség lépett a helyére.

De miként megszűnt az elmúlt századok vallási türelmetlensége, éppen úgy meg fog szűnni a mostani nemzeti türelmetlenség is. Az erkölcsi igazság és a jog itt a kisebbség oldalán van. Az erőszak alapján Oanea szenátor kijelentheti ugyan, hogy

Ezt a harcot meg kell vívnunk, nehogy más Oaneáknak is kedvük kerekédjék

— Meg vagyok róla győződve, hogy a görög katolikusoknak nem nagy öröme szolgál, hogy Oanea az ő segédletükkel akarja a testvéregyház vagyonát elvenni.

A görög katolikusok semmiképpen sem feledeheték eljárt, hogy magyar uralom alatt soha senki nem gondolt arra, hogy hatalmas erdélyi vagyonukba melléjük beültesse a római katolikusokat.

Nem hiszem, hogy a görög katolikus püspökök hajlandók lennének a római katolikus egyház jogfosztásánál közreműködni.

— Mit gondol, szenátor ur, lesz eredménye a tiltakozó mozgalomnak? — kérdeztem.

— Kell, hogy eredménye legyen. Mondottam, az igazságnak győzni kell és a nemzeti türelmetlenségnek alul kell maradnia, miként alul maradt a régi vallási türelmetlenség is. A temesvári tiltakozást eljuttatjuk az összes romániai római katolikus hitközségekhez.

Ezt a harcot meg kell vívnunk, nehogy más Oaneák számára példát engedjünk.

A temesvári püspökség területén élő németek sok millió költséggel

nek nem kell ilyen harcokra elpazarolni az erőnket, hanem el fog jönni mindnyájunk egyenlőségének kora. Muth Gáspár dr., aki szemben ül velem atyjának életnagyságu képe alatt, hátrafordítja fejét, föltekint az olajfésék által történt megörökítés után is beszédes szemekre, aztán maga elé néz és folytatja szavait:

a kérdés befejezett dolog, azonban a mi jogunk és igazságunk erősebb minden erőszaknál és előbb-utóbb győzedelmeskedni fog.

Ha Oaneat és azokat, akik a katolikus státus elleni küzdelemben vele tartanak, a krisztusi szeretet vezetné, akkor már rég belátták volna azt a méltánytalanságot, amelyet cselekszenek.

Őket azonban a nemzeti türelmetlenség fűti. Ez a magyarázata magatartásuknak.

Megkérdeztük Muth Gáspár dr. szenátort arra vonatkozólag, mint vélekedik arról a szerepről, amelyet a magyar katolikus státussal szemben Oanea a görög katolikusoknak szánt.

létrehozták a Banatiát és sok más katolikus intézményt. A magyarok, akik a püspökség területén kevesebben és anyagilag szegényebb viszonyok között élnek, szintén igen áldozatkészek katolikus intézmények megeremésében. Eljöhét majd idővel valaki és mondhatja, hogy ezeket az intézményeket, ezt a vagyonát is meg kell osztanunk a görög katolikusokkal.

Az erdélyi római katolikus státus megvédése tehát egyetemleges katolikus érdek

és a többi római katolikus püspökség területén levő katolikus vagyon védelme is.

Csendes hangon fejezte be az interjút Muth Gáspár. Azt mondotta, hogy az ország ezer sebből vérzik. Gazdasági, kulturális és politikai téren rengeteg munka van. Azt az energiát, amit felesleges küzdelmekre kell elfecsérelni, jobb lenne együttes építő munkára fordítani. A kisebbségek szívesen tennék ezt, hajlamosak reá, azonban amíg Oaneák és társaik nem térnek le a nemzeti türelmetlenség utjáról, addig az ország boldogulása nehezen születik meg.

Kubán Endre.

Titokzatos gyilkosság egy dussgazdag bukaresti föld-birtokos házában

Bukarestben megdöbbentő gyilkosság történt. A slan Tódor, dussgazdag földbirtokos felesége vacsora után visszavonult szobájába, férje pedig a kertben cigarettázott, amikor egyszerre felesége segélykiáltásait hallotta. Erre felrohant az emeletre, az asszony szobájának ajtaja azonban zárva volt. Feltörte az ajtót, miközben a szobában egymásután több revolverdörrenés hallatszott. Mikor az ajtót felfeszítette, a gyilkos, egy magas férfi ráfogta a fegyvert Aslanra is. Háromszor rálőtt, azonban a golyók nem találtak. Mire Aslan és a személyzet az első rémületből magához tért, a gyilkos elmenekült. Aslannét a kórházba szállították, ahol sérüléseibe rövidesen belehalt.

A rendőrség a gyilkosnak eddig nem tudott a nyomára jutni. Tegnap délelőtt Manolescu vizsgálóbíró helyszíni szemlét tartott. Kihallgatta a személyzetet, a szobalány ismerőseinek lakásán házkutatást is tartottak, azonban minden eredmény nélkül. Az a feltevés alakult ki, hogy a gyilkos el akarta rabolni Aslanné ékszereit, de az is lehetséges, hogy valami titokzatos lappang a gyilkosság mögött. A rendőrség a szobában talált ujjlenyomatokat lefényképezte és a nyomozást a legszélesebb körben folytatja.

Egyre dagad

az egész országra kiterjedő fuvarlevélpánama

A hetek előtt Bukarestben leleplezett fuvarlevélpánamának újabb szenzációs fordulata van. Ismeretes ugyanis, hogy a vasuti vezérigazgatóság kereskedelmi osztályán tíz millió leies fuvarlevélcslást leplezték le, amelyet a bünszövetkezet olyképpen követett el, hogy olyan fuvarlevelek után is felvette a különbözeteket, ahol semmi visszatérítés nem járt. A nyomozás szálai Bukarestből az ország minden részébe, így Temesvárra is szétágaztak és a legnagyobb titokban ma is folyik a nyomozás. Tegnap Jasiban letartóztatták Solomon Năthán otani kereskedőt, akiről kiderült, hogy a fuvarlevél bünszövetkezet szállítója volt. Tömegesen összevásárolta a fuvarleveleket, azokat cinkosainak tovább adta, akik aztán nagy összegű visszatérítéseket kaptak. Solomonnál hétszáz fuvarlevelet találtak. A másik cinkos Schnitzler Isac csernovici egyén, aki szintén nagy tömegben vásárolta a fuvarleveleket. Schnitzler Lengyelországba szökött. Házkutatás alkalmával lakásán több ezer fuvarlevelet találtak. Husvét után újabb feltűnést keltő letartóztatások várhatók.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA EMIL városi gyógyszer-tárában, a „Fekete Sashoz”, Belváros, Szent György-tér.

Vasárnap este és **hétfő** délután és este

a wieni „Theater der Komiker” játszik a városi színházban

Felkészülten várja Temesvár, de az egész ország rendőrsége is május elsejét

Közeledik május elseje és az illetékes hatóságok máris szigorú óvintézkedéseket fogantatosítottak, hogy munkásünnep rendjét és zavartalan lefolyását biztosítsák. A hatóságok együttes értekezlet során elhatározták, hogy semmiféle felvonást, vagy utcai tüntetést nem engedélyeznek és eddig csak a temesvári szociáldemokrata pártnak adtak engedélyt zárt helyen gyűlések megtartására. A temesvári szociáldemokraták kérvénnyel fordultak Gussi rendőrprefektushoz, akitől két gyűlés megtartására kértek engedélyt.

A rendőrprefektus az állam-biztonsági osztály vezetőjével tartott tanácskozás után az engedélyt megadta, azonban kikötötte, hogy a szociáldemokraták mindenféle utcai felvonulástól tartózkodjanak.

A szociáldemokraták az engedély alapján vasárnap délelőtt tíz órakor a gyárvárosi sörgyár nagytermében, míg délután négy órakor az országos betvárosi Novotny-féle vendéglő kerthelyiségében tartanak gyűlést. A rendőrség ezenkívül azt is megengedte, hogy a szociáldemokraták a szokásos május elsejei jelvényt is viselhessék.

A május elsejével kapcsolatban az állambiztonsági rendőrség detektívjei Ramnenu Máriausz komiszárius vezetése mellett

husz kommunistagyánus egyénnél házkutatást tartottak.

A házkutatások eredményét azonban a vizsgálat érdekében nem hozták nyilvánosságra. A rendőrségen remélik, hogy a preventív intézkedések elegendők lesznek és május elseje nyugodtan és csendben folyik le.

Bukarestben és az ország területén ugyancsak fokozottabb rendszabályokat alkalmaznak május elseje békés lefolyásának biztosítása érdekében. Az elmúlt éjjel a fővárosban több detektívcsoporthoz sorozatos raziákat tartott, házkutatásokat eszközölt és kétszáz előállítást fogantatosított. Az előállítottak javarésze kétes egzisztenciájú egyén volt.

A főváros munkáslakta környékén lázító tartalma röpcédulákat akartak oszlogatni, amit a rendőrség megakadályozott.

A petroleumvidéken, Ploesti, Campina környékén, Galatiban, Brailában, Kiseneben és Tighinában, valamint Csernovitzban a közrendészeti hatóságok szintén megfelelő óvintézkedéseket fogantatosítottak. Tegnap újabb értekezlet volt a belügyminisztériumban, amely a május elsejével állott összefüggésben.

Váratlanul tegnap is fizették az elmaradt nyugdíjakat és ha megfelelő összeg érkezik, ugy holnap is lesz kifizetés

A pénzügyminiszterium tegnap több egy millió leit folyósított a márciusról elmaradt temesvári nyugdíjak további kifizetésére. A temesvári nyugdíjpénztár tegnap egész napon keresztül fizetett az egy millió leiből és a pénztár előtt hatalmas tolongás volt. A nyugdíjakra váró emberek között valóságos közharc dult a pénzért. Minden ellenes híreszteléssel szemben, amennyiben elegendő pénz áll rendelkezésre, úgy a pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya ma, görög keleti nagypénteken déli egy óráig teljesít fizetéseket.

Amennyiben ma újabb összeg érkezne a nyugdíjakra, úgy Komárcezsó dr. főtanácsosnak, aki Zlataescu pénzügyigazgatót helyettesíti, módjában áll, holnap is kifizetni nyugdíjakat. Remélik, hogy a márciusi nyugdíjakat teljesen kifizethetik, mert a pénzügyigazgatóság részére a Nemzeti Bank temesvári fiókjánál

a pénzügyminiszterium további egy millió nyolcszáz ezer leit utalt ki, azonban ennek a pénznek a hováfordítására vonatkozólag nem érkezett miniszteri értesítés. Dumitrescu Gergely pénzügyigazgatóhelyettes táviratilag kért ezen összeg felhasználására vonatkozólag a pénzügyminiszteriumtól felvilágosítást.

A nyugdíjasok érdekében különben Furlugeanu Oktávián pre-

fektus ismételtel közbenjárt, telefonon is beszélt Bratescu Zamfir pénzügyi alminiszterrel és változta a nyugdíjasok szomorú helyzetét.

Az alminiszter kijelentésbe helyezte, hogy május hatodika után nagyobb összeget küld a nyugdíjakra.

Furlugeanu prefektus ezután is a temesvári háztulajdonosokhoz fordul, vegyék figyelembe, hogy a mai súlyos időkben egymást támogatni kell és ezért azokat a nyugdíjasokat és köztisztviselőket, akik illetményeik elmaradása miatt nem tudnák házbérüket fizetni, ne kezeljék kíméletlenül. Legkésőbbben május hatodikáig lesz pénz Temesvárott és ha addig a pénzügyminisz-

terium nem utalna ki a nyugdíjakra megfelelő összeget, úgy a prefektus a megyei költségvetésből ad kölcsön egy millió leit. Hisszük, hogy a temesvári háztulajdonosok megértik a prefektus emberi szavait.

Tegnap különben Binder Ferenc nyugalmazott ezredes felkereste Furlugeanu prefektust és szintén a nyugdíjak ügyében tárgyalt.

A pénzügyigazgatósághoz az említett összegeken kívül újabb 300.000 lei érkezett a 11. csendőrzászlóalj és 500 ezer lei a temesvári rendőrség hátralékos fizetésére. Mindkét összeget tegnap a pénzügyigazgatóság már kifizette.

Megtalálták az öngyilkos gyufakirály titkos naplóját, amelynek kompromittáló tartalmáért milliókat ígérnek

Az öngyilkossá lett Kreuger Ivar gyufakirály stockholmi lakásán megtalálták Kreuger titkos naplóját. Ebben a naplóban Kreuger részletesen megírta legbizalmasabb tárgyalásait és a sorok között számos olyan adat van, amely nem egy nagynevű személyiségre vonatkozólag kompromittáló. Kreuger papíra vetette azt is, hogy egyik másik államnak adott kölcsöne előtt kiket és milyen összegekkel vesztegetett meg. Ennek a naplóban több olda-

lát lefényképezték és ezekkel a fényképekkel megfordultak több párisi lap szerkesztőségében, ahol a naplót leközölsére felajánlották. A közlésért több milliót kérnek és a lapok ezen a magas áron is vetélkednek egymással, hogy a napló szövegét megkaphassák. Ugyáltszik, hogy egyes államoknak kellemetlen lenne, ha a napló nyilvánosságra kerülne, mert több állam párisi képviselése érdeklődött a napló ára iránt.

Látogassa meg a

Budapesti Nemzetközi Vásárt

május 7-16

Több mint ezer kiállító. 200 szakma!

Élelmiszer, textil, butor, építőipari, bőr, vas és gép, turisztikai és számos egyéb csoport.

Kézimipari és táziipari csoportok

Rádió üzenhet haza!

50%-os utazási kedvezmény május 2-24

Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy oda-, mint a visszautazásnál.

Magyarországon ezenfelül 33% kedvezmény a magyar vidék megtekintésére!

Vízummentes határátlépés!

Nagyermű kedvezmények

gyógyfürdőbe, színházba és szórakozóhelyekre.

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható: Budapest: a vásártirodánál V, Alkotmány-utca 8.

Timisoara: Cie. Int. de Wagons-Lits, Strada Avram Iancu 4.

A személyazonossági

igazolványok kiváltásának határidejét meghosszabbították

Az új személyazonossági könyvecskéket a lakosság nagy része még mindig nem váltotta ki. Grofso-rean Kornél dr. főpolgármester ezért elhatározta, hogy a személyazonossági igazolványok kiállításának határidejét május 31-ig meghosszabbítja. Azok a nagykorú temesvári polgárok, akik a városi polgárok listáján szerepelnek, de eddig nem váltották ki a személyazonossági okmányt, május negyedikétől kezdődőleg május harmincegyedikéig a városháza első emeletén levő 24. számú irodában jelentkezhetnek, naponta délután 4-7 óra között, míg vasárnap és ünnepnap délelőtt 8tól 12 óráig. A személyazonossági könyvecske kiváltásához szükséges egy 12/8 cm. fénykép, a népcsédesi hivatal igazolványa és a választói igazolvány, ha a választók listájába fel lettek véve. Az új igazolványért 15 leit kell fizetni. Ugyancsak ebben az időpontban jelentkeznek azok, akik legalább egy év óta Temesvárott laknak, de nincsenek még a városi polgárok listájára felvéve. Ezek az állampolgársági bizonyítványt, a népcsédesi hivatal bizonyítványát és a városi illetékek fizetését igazoló nyugtákat is bemutatják. Jelentkezzenek azok is, akik már kiváltották az új személyazonossági igazolványt, de a választói jogosultságuk ebben az igazolványban feltüntetve nincsen. A határidő letelte után már csak kellőképpen felbélyegzett kérvény alapján lehet kérni az új személyazonossági könyvecske kiállítását.

Belváros központjában, a Bánáti házban

3 és 4 szobás

modern lakás

azonnal kiadó. Bővebbet Temesvári Bank házkezelősnél.

Tükörgyár

diszkrét üveggyár
Üveggyárcsiszoló. Különlegesség: hajlított üvegek.
Vállalunk mindennemű javítást

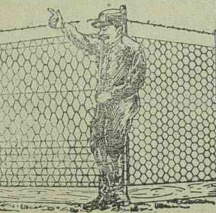
MAUSZ Testvérek

Timisoara II. Str. Neculea (Ilona u. Turulnál) 18 Tel. 11-21

10 ÉV A KERESÉSEM KORA ÉS MÁR ELPUZTULT MINDENKORRA.

30 ÉV MÉR HASZNÁLOM ÉS NEM VOLT SOHA JAVÍTÁSOM.

A sodronykerítések

pótolhatatlanok. Ha ilyet készit, sok kártól és bosszankodástól mentesül. Nem kíván festést, mert horganyzott. Nem rothad, gyenge oszlopok használhatóak, szakértelem nélkül szerelhető és rendkívül olcsó. Árjegyzék és mintákkal szolgál

Bozsák M. és Fia R.-T.

sodronykerítésgyára
Temesvár-Gyár. Alsóárok-u. 18
Nagy készlet, olcsó árak. Tel. 3-08

Déli Hírlap

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél
évre 450, évente 900 lel. — Kült
földre: havonta 110, negyedévre
330, felévre 600, évente 1200 lel
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

2-52 este 9 után 7-65 és 2-42

A szerkesztésért és kiadásért
főszerkesztő felel

A "Victoria" nyomda nyomása

Jókora adag

Szorult az ősi nomádhajlamból a kis
Domi József kilenc esztendősi ki-
sodai fiúja. Az apja idősebb Domi
József autószerelő, az anyja, két kis
öccse mind mind ragaszkodnak az
otthonhoz, de a Jóska gyerek sehogy-
sem szereti a biztos fedelet a feje
fölött. Már egészen kicsi korában is
sokat kóborolt, elkojorgott a háztól
és úgy kellett este mindig megkeresni,
amikor a család alvásra készült. Alig
mult hét esztendősi, megtette már azt,
hogy elkóborolt a háztól és öt-hat
napig is oda volt. Akkor sem magá-
tól tért vissza, hanem úgy találták
meg és vitték haza. Bokrok alatt
aludt, kapuk alján húzódtott meg és
egész nap csavargott. Ha megéhezett,
bement a legelső házba és elsírta,
hogy nézzem csak apja, csak anyja
és nagyon éhes. Megsajnálták és enni
adtak neki. Volt már ugy is, hogy
valamelyik jó család ott akarta ma-
gánál tartani az árvának vélt fiút,
azonban Jóska az első óvatlan pillá-
natban megszökött. Másfél év óta
többször volt el hazulról, mint oda-
haza. A télen a nagy hidegben is el-
vándorolt és a Rónadon egy kukorica-
gőrében aludt. Tizenhárom nap előtt
ismét megszökött hazulról és ez már
harmínckettedik szökése. Apja min-
denfelé kereste már, de nem képes a
nyomára akadni. Az apa feljelenté-
sére most a rendőrség és a kisodai
csendőrség is keresi a kilenc esztén-
dős nomádot.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai in-
tézet jelenti: Továbbra is meleg
idő várható helyenkinti felhősö-
déssel.

— **Pacha püspök krassói hívei közti.** Pacha Ágost megyéspüspök
tegnap délután Willjung Mihály
püspöki titkár kíséretében Aninára,
Oravicára és Stajerlakra utazott. A
püspök három napig marad távol
és ezen idő alatt a három község
első áldozóinak nyújtja az oltárszent-
séget.

— **Coman Ágost igazgató leányainak sikere.** Kettős öröm érte
Coman Ágost liceumi igazgatót,
a megyei ideiglenes bizottság tag-
ját. Leányai, Dochina és Szilvia,
ugyanegy napon a bukaresti
egyetem bölcsészeti karán kitünteté-
ssel tették le a tanári képesítő
vizsgát. Doman Dochina a fizikát
választotta, míg Szilvia történelem
és földrajz tanárnő Coman Ágostot
leányai sikeres vizsgái alkalmából
számosan keresték fel szerencseki-
vánataikkal.

— **A pénzügyigazgatóság köréből.**
Dumitrescu Gergely pénzügy-
igazgatóhelyettes tegnap megkezdte
husvétii szabadságát és május tizen-
ötödikén tér vissza Temesvárra. Tá-
vollétében Komár Rezső dr. fő-
tanácsos látja el teendőit, aki egy-
ben Zlatescu pénzügyigazgató
visszatéréséig a pénzügyigazgató-
ságot vezeti.

— **Előkelő budapesti vendégek
Bukarestben.** A Petrozsényi Köszön-
bánya Részvénytársaság évi köz-
gyűlése alkalmából Bukarestben
járt Hegedűs Lóránt nyugalmazott
magyar pénzügyminiszter,
Grátz Gusztáv dr. nyugalmazott
külgügyminiszter, Scitovszky Ti-
bor dr. nyugalmazott belügyminis-
ter, valamint Kállay Rudolf, a
Hitelbank vezérigazgatója. A volt
magyar miniszterek felkeresték Ar-
getoianu pénzügyminisztert, több
Ghica külügyminiszternél jártak,
végül Anghelescu, a Nemzeti
Bank kormányzójával folytattak ta-
nácskozásokat. Beavatottak úgy
tudják, hogy Romániát és Magyar-
országot közösen érdeklődő pénz-
ügyi és gazdasági kérdések szere-
peltek a tárgyalások napirendjén.
Hegedűs Lóránt és társai a buka-
resti pénzvillám és közgazdasági élet
sok más számottevő tényezőjét is
felkeresték és azokkal is tárgyaltak.
A magyar vendégek tegnap vissza-
utaztak Budapestre.

* **Postások táncestélye az árviz-
károsultak javára.** A postások tes-
tületének bányási csoportja az árviz-
károsult postai alkalmazottak felsze-
gélyezésére május hetedikén este
fél tíz órai kezdettel művészi tánc-
estélyt rendez a Tiszti Kaszinó he-
lyiségeiben. A rendezőbizottság vá-
lasztékos és gazdag műsort állított
össze, azonkívül számos meglepetés-
sel gondoskodik a közönség szóra-
koztatásáról. Az ünnepegy belépő
díjait 70, 50, 30 leiben állapították
meg. Jegyek elővételben a posta-
hivatalokban kaphatók.

— **Olasz hivatalos hang a revizi-
óról.** Az olasz külügyminiszterium
költségvetésével kapcsolatosan je-
lentést készítettek, amelyben több-
ek között a békerevizióról is meg-
emlékeznek. A jelentés szerint a
revízió nem maradhat el. Ez immár
történelmszerűséggé vált, aminek a
népszövetségi alapokmány alapján
meg kell történnie. Ujabb háborút
csak a békerevizió útján lehet el-
kerülni.

— **Felfüggesztették a lugosi fő-
jegyzőt.** A hivatalos lap közli, hogy
a belügyminiszter Alexandru
Vazult, Lugos város főjegyzőjét
állítólagos szolgálati mulasztások
miatt állásától felfüggeszti és ezzel
a szörénymegyei ideiglenes bizottsá-
gi tagsága is érvényét veszti.
Még nem kerültek nyilvánosságra
azok az okok, amelyek miatt a köz-
becsülésben álló főjegyzőt felfüg-
gesztették.

— **Kiváló aradi tanár halála.**
Somogyi Gyula dr., az aradi fel-
sőkereskedelmi iskola nyugalmazott
igazgatója, hetvennégy éves korá-
ban meghalt. Somogyi minden jóért
és igazért lelkesülő tudós volt, aki
négy évtizeden keresztül állott a
pedagógia szolgálatában. Értékes
irodalmi működést is fejtett ki és
tárcái, novellái, értekezései számos
folyóiratban megjelentek. Halálát
özvegyén kívül két fia, Somogyi
Andor dr. banktisztviselő és So-
mogyi Lajos mérnök gyászolják.
Temetése ma délután lesz.

A francia pénzügyi szakértők minden áron le akarják szorítani az idei állami költségvetést

Az ország pénzügyi gazdálkodá-
sát tanulmányozó francia szakértők
folytatják munkájukat. Rist pénz-
ügyi szakértő és munkatársai teg-
nap a pénzügyminiszteriumban az
egyeneseokról szóló törvénnyel
kapcsolatos végrehajtási intézkedé-
seket tanulmányozták, majd a köz-
vetett adók kivételének és behajtá-
sának módja képezte tanulmányozá-
suk tárgyát. Általános az a meg-
állapítás, hogy az idei költségvetést
jelentékeny mértékben csökkentik,
de senki nem tudja, hogy a milli-
árdos költségvetési megtakarításo-
kat honnan fogják eszközölni. Sok-
féle verzió van forgalomban és nem

utolsó sorban emlegetik a köztiszt-
viselők létszámának a csökkenté-
sét.

Argetoianu pénzügyminiszter
és Bratescu Zamfir pénzügyi al-
miniszter a szeszmonopoliúmrol szóló
törvényt végrehajtását elkészítettél
és husvét után a szeszmonopoliúm
életbelép.

Brailley francia tábornok, ak-
a honvédelmi miniszterium pénzügy
szakértője, a miniszteriumban kül-
irodahelyiséget kapott és tegnap
Stefanescu-Amza honvédelmi
miniszterrel, valamint Samsonovici
tábornok vezérkari főnökkel
tanácskozott.

— **A két nagy párt kormánybuktató
akciója.** A liberális párt ve-
zérőlbizottsága ülést tartott és meg-
állapította a kormánybuktató akció
jának végleges programját. Május
nyolcadikán Csernovicban, május
tizenötödiken Brailában, huszadikán
Kiseneben, huszonkilencedikén Ko-
lozsvárott tart a párt nagy népgyü-
lést, míg június ötödikén Krajová-
ban lesz monstregyűlés. Valószínű,
hogy a krajovai gyűlést a temes-
vári követi. Az összes gyűléseken
részt vesz Ducea is. A nemzeti pa-
rasztpárt központi végrehajtó bizottsá-
ga június elsején és másodikán
Bukarestben tart ülést és ezen al-
kalmal színtén a kormánnyal szemben
követendő magatartásukat
szövegezik le.

— **A kiszírtetésű tisztviselők érde-
kében.** A belügyminiszter értesít-
ette a vármegyei prefekturát, hogy
azok a tisztviselők, akiknek fizetése
háromezer leinél kisebb, fizetésük
tiz százalékát pótlékként kapják. A
kiszírtetésű tisztviselők között ez a
rendelet örömmel fog találkozni.

— **Zár alá helyezett község.** Gil-
lád temesmegyei községben néhány
nap előtt a szarvasmarha között
száru körömfajás lépett föl. A járványos
kór olyan gyorsan terjedt,
hogy az állatállomány fele már meg-
betegedett. A rettenetes betegséget
több ember is megkapta. A hatóság
szigorú zárlatot rendelt el a köz-
ségre és még az állatoknak a lege-
lőre való hajtása is tilos. A járvány
miatt a vasárnapra kitűzött bucsu-
ünnepélyt is betiltották. A községbe
több csendőr érkezett, akiknek fel-
adata arra ügyelni, nehogy a köz-
ségből állatokat hajtsanak ki.

— **Veszedelemes pajtások.** Lugo-
son minap Bodea Romulusz na-
gyobb mennyiségű kukorica eladása
után betért az egyik kocsmába,
ahol mulatott. Csakhamar asztalához
kerültek Kapatzen Gusztáv és
Neu János munkanélküliek, akik
vigan ittak Boldea borából. Boldea
boldogan mutogatta nekik a pénzt
és ez lett a veszte. Mikor hazafelé
tartott, a két pajtás vele ment és az
egyik elhagyott utcában leteperték
és kirabolták. Magukhoz vették a
pénzt, az aranyóráját és elfutottak.
A károsult feljelentésére Soroanu
komiszárnak sikerült a két rablót
megtalálni és letartóztatni.

— **Elhunyt lugosi iparos.** Lugo-
iparostársadalmának egyik köztiszt-
eletben áltó tagja, Puskás Lajo
iparosmester nyolcvan éves korában
elhunyt. Temetése, amelyen a Ma-
gyar Dalárda és a Német Iparos
dalkör férfikarai gyászdalokat éne-
keltek, nagy részvét közepette men-
vege.

— **Vadásztársaságok visszakapják
működési jogukat.** A felfüggesztet-
etven bányási vadásztársaság ügyé-
ben újabb fordulat történt. A va-
dászegyesületek közül többen má-
visszakapták működési jogukat, mo-
pedig újabb értesítés érkezett, hogy
a belügyminiszterium az orczyfalvai
szinészegi, rékási, paráci, nagy-
komlósi, csenei, kisodai és omor-
vadászegyesületeket helyezte vissza
jogaikba.

— **Vidám délután Orsován.** Az
orsovai katolikus hitközség ifjuság
alakulata nagyszabásu vidám dé-
ntánt rendezett, amely kiválóan si-
keralt. Az ifjusági gárda Kleitsch
József plébános vezetése mellett
két egyfelvonásos vigjátékok adot-
t elő nagy sikerrel. A szereplők Nasse
Ede, Kovács István, Nasse József,
Korom Ernő, Kéri István, Horváth
István, Mihajlovics F., Kreutzer Ró-
bert, Jári János, Wagner F., Pen-
István, Jack Ferenc, Horváth Sán-
dor kitűnően játszották szerepeiket
és állandó derűtségben tartották a
közönséget. Az előadás tiszta jöve-
delmát a katolikus otthon javára for-
ditották.

* **A Déli Hírlap Budapestben** állandóan
olvasható a dunaparti Bristol szálloda hall-
jában.

— **Fizetéseképtelenséget jelentett
egy aradi ügyvéd.** Az egyik aradi
ügyvéd meglepően őszinte és érde-
kes körlevelet intézett több aradi
pénzügintézethez és vállalathoz. A
körlevélben az ügyvéd, aki az egyik
aradi közintézmény ügyésze nyíltan
bejelenteni, hogy a konverziós tör-
vény megfosztotta minden reményétől
és most már kénytelen közölni
hitelezőivel, hogy nem képes fizetési
kötelezettségeinek eleget tenni
vagyis fizetéseképtelenséget jelent.
Az ügyvédnek hétszáz ezer lei
adóssága van és ajánlatot tesz, hogy
tiz év alatt törleszti az összeget. A
hitelezők a kereskedelmi és ipar-
kamarához tették át az ügyet, amely
megvizsgálja, hogy az ügyvéd való-
ban önhibáján kívül került-e a su-
lyos helyzetbe.

Jelentkezett az új rém, aki két fiatal nőt megfojtott és ezt előre bejelentette a rendőrségnek

Strassburgban nemrég egy ismeretlen kéjgyilkos lépett föl, aki a düsseldorfi rémhez hasonlóan követi el borzalmas tetteit. Már több gyilkosságot követett el, amelyeket levélben előre bejelentett a rendőrségnek. Ezekben a levelekben a strassburgi rémnek nevezi magát. A múlt héten a strassburgi rém megfojtotta Mayer Hilde hivatalnoknőt, tegnap pedig a város határában megfojtva találták Huber Klára varrónőt. A gyilkos mindkét tettet előre bejelentette, azonban azt a rendőrség minden ébersége mel-

lett sem tudta megakadályozni. Tegnap a rendőrség újabb levelet kapott, amelyben a strassburgi rém közli, hogy hétfőn ismét megfojt egy leányt. A nevének nem mondja meg, de elárulhatja, hogy a haja szőke és a szeme kék. A leány azt hiszi, hogy feleségül fogja venni és minden szavát vakon megfogadja. A rendőrség most rádió útján figyelmezteti az összes szőke és kékszemű leányokat, hogy vigyázzanak magukra, mert könnyen lehet, hogy köztük valamelyik a kiszemelt halálos áldozat.

Tartalékos tisztek figyelmébe. A tartalékos tisztek jelentkezésével kapcsolatban a temesvári hadkiegészítő parancsnokság megállapította, hogy sok tiszttel más hadkiegészítő parancsnokságok területére költözött anélkül, hogy a lakásváltozást a temesvári hadkiegészítő parancsnokságnak bejelentette volna. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság ezért felszólítja a tartalékos tiszteket, hogy a legrövidebb időn belül jelentsék be a lakásváltozást és egyben adják meg új tartózkodási helyük pontos címét is. Mindazok a tartalékos tisztek, akik legkésőbb május 20-ig ezen felszólításnak nem tesznek eleget, a katonai szabályzat alapján büntetésnek teszik ki magukat.

JEANETTE MACDONALD

Szerencsés temesvári nyerő. Az osztálysorsjáték első húzásánál az 1072 számú sorsjegy nyerte a 300.000 leies főnyereményt. A szerencsés nyerők között van Kasovitz Andornak, a Franco Romana-Bank temesvári fiókja volt devizőrjének felesége is, aki a nyolcadorsjegy révén harminchétezeröttszáz leier nyereséghez jutott.

Bátor életmentő fiatalember. Tegnap délután a gyárvárosi Malomterlen levő hid közelében három fiú játszadozott a Bega partján. A három fiú vidáman hancurozott, amikor egyikük, Galcsik Lajos tiz esztendő tanuló, beleesett a vízbe. Az uszni nem tudó fiú és a parton levő két társa kiáltozni kezdett, amit meghallott Szlominék Márton huszonegy esztendő fiatalember és sietve odafutott. Szlominék Márton, aki szívbajban szenved, habozás nélkül beleugrott a kisfiú után a Bega-ba és sikerült a fuldokló gyermeket elérni és az almerüléstől megmenteni. Már a part felé tartott a fiúval, amikor egyszerre szívgörcs lepte meg. Kialtozott a parton összegyűlt embereknek, hogy segítsenek neki, mire azok a szomszédos házakból póznát kerítettek, amelyet feléje nyújtottak. Szlominék Márton egyik kezével tartotta Galcsik Lajost, a másik kezével pedig a póznát ragadta meg. Az emberek, akik partra húzták a megmentettet és a megmentőt, Szlominék Mártont megéljenzették, aztán dörzsölték a szívét, mire a görcs elmúlt.

A monopol által adott kártyákat vissza kell szolgáltatni. A játékkártyák ügyében hozott új rendelet értelmében — mint ismeretes — a vendéglősök és kávéosok szabadon szerezhetik be a szükséges játékkártyákat. Ezzel kapcsolatban a vendéglősök és kávéosok ipartestülete kérvényt intézett a monopóligazgatósághoz és abban a monopólhivatal által nyert játékkártyák visszaszolgáltatását elrendelő határozat megsemmisítését kérte. A kérvényre most érkezett meg a válasz, amely szerint a monopóligazgatóság ragaszkodik a monopólhivatal által kiadott kártyák visszaszolgáltatásához. A tagadóválasz alapján a vendéglősök ipartársulata felszólítja tagjait, hogy a monopólhivatal útján kiszolgáltattott játékkártyákat sürgősen adják vissza, mert különben pénzbírsággal járó eljárásnak teszik ki magukat.

EGY ÓRA — VELED!

Tarka-est a Józsefvárosban. Az újkisodai Magyar Dalkör, a Rónácsi Haladóköri, a Magyar Közművelődési Egyesület Bessenyei-telepi tagozata és a Lyra vasutas dalegylet hétfőn, május másodikán este kilenc órai kezdettel a Bem utcai Forgács-féle teremben együttes tarka estélyt rendeznek. Az estély műsorán különböző szórakoztató számok vannak, jazz muzsikál és a dalárdák is szerepelnek. Az estély tiszta jövedelme az árvízkarosultak felsegélyezésére szolgálja. Műsor után tánc következik.

Koszorumeleváltás. Hegedűs Lajos Bessenyei-telepi vendéglős Makra Paula halála alkalmával a Jótékony-asztaltársaság javára koszorumeleváltás címén százötven leit adományozott.

Egészségügyi előadások az iskolákban. Prostean Oktávián dr. városi főorvos azt a gondolatot vetette fel, hogy az összes iskolákban és a tanoncotthonokban is egészségügyi ismeretterjesztő előadásokat tartanak. A terv megvalósul és husvét után Gradinariu Emil kulturtanácsnok megszervezi az előadásokat, melyeket orvosok fognak tartani.

A karánsebesi katolikus leányklub jól sikerült előadást rendezett, amelynek közönsége lelkes tapsokkal jutalmazta a kitűnő műsor szereplőit.

A Duna árja

a kikötővárosok nagy részét elöntötte

Bánságban és Erdélyben, valamint Besszarábiában az árvízveszély megszűnt és már csak a rombadólt házak jelzik a pusztulás méreteit, de a Duna környékéről még mindig riasztó hírek érkeznek. A Duna tegrnap Giurgiu, Olteni, Gruia, Corabia kikötővárosoknál kilépett a medréből és a városok nagy részét elöntötte, több házból pedig az embereket ki kellett lakoltatni. Galacban a Duna jobb partján szintén számos ház víz alatt áll és egész utcácskéket öntött el az ár. A katonaság segítségével a hatóságok mindent megtesznek, hogy az árvíz enyhítsenek. Orsovánál és Turnseverinnél a helyzet javult. A belügyminiszter erélyes intézkedéseket fogantatosított az árvízkarosultak segélyezésére és az árvízveszedelem terjedésének megakadályozására.

Tiltakozik

a nagyváradi magyarság az újabb kisebbségi sérelmek miatt

Nagyvárad város új ideiglenes bizottsága körül tovább folyik a harc. Különösen az egyik magyar tanácsos kihagyása keltett nagy megutközést a magyar lakosság körében és a Magyar Párt nem nézhette tétlenül a kisebbségi érdekek sérelmét, hogy a két városi tanácsos helyett, amely szám pedig szintén nem volt aranyban a nagyváradi magyarság számával, most már csak egy magyar tanácsos legyen. A Magyar Párt tiltakozása jeléül erélyes lépésre szánta el magát. A Magyar Párt a megyei ideiglenes bizottság ülésén napirend előtt nyilatkozattal bejelentette, hogy mivel a városi ideiglenes bizottság kinevezése során a magyarságot képviselő

VASÁRNAP A CAPITOLBAN

sele egyik tagot kihagyták, illetve nem nevezték ki, ezzel megváltoztatták azt az erkölcsi alapot, amely lehetővé tette, hogy a közigazgatás vitelében a magyarság résztvegyen és ezzel felelőség sulyt megosszák, ezért a Magyar Párt úgy határozott, hogy addig, amíg a városi ideiglenes bizottságban megfelelő, de legalább 2 tag által a magyarság képviselve nincsen, nem vesznek részt a tanácskozásokon. Ezt az eljárást követni fogja az irmagnak hagyott egyetlen magyar tanácsos, Soós István dr. is. Nagyváradon remélik, hogy ennek a demonstratív lépésnek eredménye lesz és a kormány mégis rászánja magát, hogy a magyarságot nem fogja megfosztani azokról a csekély engedményektől, amelyeket eddig tett a közigazgatás terén.

Az új ideiglenes bizottság kinevezésével kapcsolatban különben Petric Kornél dr. eddigi alpolgármester bejelentette, hogy az ideiglenes bizottságból történt kimaradása miatt kilép a Jorga pártból. Az új bizottság tagjai Soós István dr. magyar tanácsos kivételével már letették az esküt és megtartották az első ülést.

Roto

Ujonnan alakult Optikai, Foto- és Sport szaküzem

Lloyd-sor 3. I. em.

Tennisz rakett-hurozások a legkülönbözőbbek. Teljes hurozás 170 lei
Amatőr munkák szakzerű kidolgozása.

ELKÉSZÜLTEK AZ UTLEVELEK azok számára, akik két nap eett jelentkeztek a Déli Hírlap kldóhivatalában a kedvezményes bdapesti utazásban való részvétre. Felkérjük az illetőket, hogy ueveljük, az oda- és visszaszóló vutfi jegy, valamint a vásárigazvány és irataik átvétele céljáb b jelentkezzenek a Déli Hírlap kldóhivatalában. Ha ma délelött jentkeznek, szerdán megkapja utleelét. További jelentkezéseket nonta elfogadunk. Ilyen kényelisen és olcsón ritkán van alkalmi utlevelet szerezni. Olvassa el mi hirdetésünket.

A Glória kegyelete. Az erzsébvárosi Gloria dalegylet dalos vasárnap, május elsején Aradra zúznak, ahol az egyik elhunyt dactestvérük sírjára koszort helyeznek. A Gloria dalosai vasárnap regg autobuszokkal indulnak Aradra. A kegyeletes ünnepség az aradi tetőben délelött féltizenegy órakor zez.

Leégott szalmakazal. Tegnap ee a Vadászerdő ut mentén levő zszón kigyulladt az egyik szalmakazal. Az égő szalmakazal közvetlen vzellyel fenyegette a szomszédos bazinraktárt. A tűzhöz kivonult a töltsőség, amely rövid munka után calizálta a lángokat és elhárította züzveszedelmet. Valószínűnek tartják, hogy a szalmakazal mozdony kirepülő szikra gyújtotta fel.

MAURICE CHEVALIER

A zombolyai fekete kéz. Gea János dr. zombolyai kerületi os lakásában betörők jártak. A örés az orvos és felesége távolében történt. Amikor az esti órák h hazaérkeztek, a lakás ajtaját vva találták, az egyik szekrény e volt fészítve és hétezer lei készz hiányzott. Getia János dr., aki mány hét előtt névtelen levelet pott, amelyben egy bizonyos fekete kéz ötvenezer leit követelt, a örést a csendőrségnek jelentette azon gyanújának adott kifejezést gy a betörés és a zsaroló levél zött összefüggés van. A csendörz parancsnoka megindította a nyomzást és megállapította, hogy a örést a helyzettel ismerős egyén kvette el. A csendőrmester az os szolgáloját gyanúsította, aki onban tagadta a bűncselekményt. Hözben házkutatást is tartottak és apincében a fűrészpörban elrejtve gttaláltak a fejkendőbe csomagolt znt. A bizonyítékok alapján a nynt letartóztatták.

Vesztett kutyák a miniszter tókán. Purgly Emil magyar dmivelésügyi miniszternek Nagympa község határában levő birton két kutya megveszett és kilenc aber megharapott. A megmártak zött van Purgly János, a miniszfia is.

Szép üzlethelyiség

(volt bank helyiség)

2 nagy kirakattal, hozzátartozó 1-2 szoba lakással és mellékkeliségekkel, esetleg külön,

azonnalra kiadó

Gyárváros, Fő-utca 20.

Ladtstáder kalapüzlet mellett

Bővebbet a háztulajdonosnál.

!!! Feltűnő árleszállítás !!!

Tavaszi kabátok	Lei 450 től
Szövetruhák	„ 400-61
Krepedinruhák	„ 500 „
Krepedincomplék	„ 800 „
Mintás georgetteruhák	„ 800 „

Mielőtt szükségletét beszerzi, győződjön meg utóérhetetlen versenyképességünkről
Filip Szlomanek és T-sa cég
Timisoara-Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 23
Nem üres reklám, hanem valóság

— A katolikus munkások és másjusz elseje. A Katolikus Munkásegylet elhatározta, hogy május elsejét a munkásság ünnepét, szintén megtartja. Vasárnap, május 1-én reggel hét órakor az egyesület tagjai az erzsébetvárosi katolikus plébániatemplomban résztvesznek szentmisén, majd az egyesület Kereszt-téri helyiségébe vonulnak. Dél előtt külön teherautókkal kirándulást rendeznek a gyiroki erdőbe, ahol zenével, táncal, énekkel és különböző játékokkal szórakoznak. Este együttesen vonulnak vissza a városba és résztvesznek az első májusi ájtatosságon, amely alkalommal a beszédet Péter Kassovics László mondja.

— Nyugdíjas alisztek figyelmébe. A temesvári hadkiegészítő parancsnokság tudomására hozza a nyugdíjas aliszteknek, akiknek nyugdíjjogosultságát eddig még nem ismerték el, vagy nyugdíjügyük rendezve nincsen, hogy felvilágosításokért csakis a földművelésügyi miniszteriumhoz forduljanak, mert a hadügyminiszterium ezekben az ügyekben nem adhat felvilágosítást.

Leszállított árak mellett

a legolcsóbban vásárol szöveteket és hozzávalókat a B á n s á g legnagyobb és legrégebb szaküzletében

Rabong & Schneider

Temesvár-Belváros, Szt. György-tér
:: róm.-kath. püspöki palota ::

— Az orsvai Iparos Dalegyelet most tartotta rendes évi közgyűlését. A jelentések elfogadása után a közgyűlés az új vezetőséget választotta meg, amely a következőképpen alakult meg: Miliói Miklós elnök, Vicsihl Ferenc alelnök, Kalapos János jegyzőkönyvezető, Vidovecz József pénztárnok. Kiss József és Uzon András ellenőrök, Krutsch M., Nagy Ferenc könyvtárosok. Választmányi tagok: Antosch János, Pleschka József, Bárkányi Béla, Albusz János, Asztalos Szilárd, Mokuta Flórián, Bayer István, Schaag József. Pótagok: Hohn Alajos, Dubois János, Biacsi Gyula, Albrecht A.

— Irodaathelyezés. Az Első Erdélyi Általános Biztosító Részvénytársaság temesvári főigazgatója az irodáját a kereskedelmi és iparkamara Llyod-sori palotájába helyezte át.

— A Kimmel-telep új utcája. A város ideiglenes bizottsága legutóbb foglalkozott a Kimmel-telep lakosságának utjavítási kérelmével. A bizottság végleges határozatot hozott arra nézve, hogy a nyáron megépített a főútcán a rendes utat, amely alkalmas lesz mindennemű forgalom lebonyolítására.

— A hálás barát. Az aradi rendőrség elfogta Parvanel Péter katonaszökevényt, akit átadtak a temesvári rendőrségnek, mert kiderült, hogy Temesvárott lakó barátjától egy patefont lopott el. Parvanel néhány napig temesvári barátjánál tartózkodott és hálaképpen a vendéglátásért a patefont magával vitte. A tolvaj katonaszökevényt a katonai hatóságoknak adják át.

— Tragikus öngyilkosság. A ploestii állomáson tragikus öngyilkosság történt. Coricev Róbert újonc, akinek Jasiból kellett a katonasághoz bevonulni, abban a pillanatban, amikor a vonat Ploesti állomásról elindult, a mozdony elé vetette magát. A mozdony kerekei a szerencsétlen fiatal embert darabokra tépték. Amikor a regnuta apja fiának tragédiáját megtudta, kiment a jasi pályaudvarra és a legelső vonat elé dobta magát. A szerencsétlen apa szintén meghalt.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót. (Conducatorul prin Timisoara.)

Színház

Vasárnap délelőtt kezdődnek a magyar színház társulat temesvári bucsuelőadásai

A magyar színház társulat vasárnap délelőtt tizenegy órakor kezd meg bucsuelőadásait és a jövő hét csütörtökjén fejezi be a temesvári színház színi szezonát. A színház igazgatósága arra kéri a közönséget, hogy azt a szeretetet, amellyel a társulatot a szezon alatt kitüntette, tartsa meg a bucsu hetében is és a társulat minden igyekezetével azon lesz, hogy ezt a szeretetet és támogatást a bucsuelőadásokon is megérdemlje.

A román husvét első napján, vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Hawai rózsája operett kerül előadásra Neményi Lili pompás kettős alakításával. Ez lesz a Hawai rózsája első olcsó helyáras előadása, mert erre az előadásra a jegyeket 30, 20, 15 és 10 leiert árúsítja a színházi pénztár. Vasárnap délután félöt órai kezdettel Farkas Imre kiváló operettje, a Huzd rá cigány kerül színre. A rendkívül érdekes magyar operettnek az ad különös érdekességet, hogy a császárnő szerepét Kaszab Anna alakítja művészi tökéletességgel. A Huzd rá cigány operett főszerepeit Neményi Lili, Indra Manyi, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmezy Mihály, Putnik Bálint, Stoll Béla és Jávor Alfréd játsszák.

Hétfőn délelőtt tizenegy órakor az Alvinczi huszárok című mulatságos operett előadása lesz. A víg táncos operett főszerepeit Neményi Lili, Indra Manyi, Nemes Mancsi, Ihász Aladár, Tompa Béla, Selmezy Mihály, Putnik Bálint, Stoll Béla és Jávor, valamint Kiss Mariska alakítják. Az Alvinczi huszárok nagyon olcsó helyárrakkal kerül előadásra. Vasárnap este, hétfőn délután és hétfőn este a bécsi társulat vendéglátása miatt nem tart előadást a magyar színház társulat.

Kedd, szerda és csütörtök estéire rendkívül érdekes és kedves ajándékkal kedveskedik a színház Temesvár közönségének. Ezek az előadások lesznek a magyar színház társulat tulajdonképpeni bucsuelőadásai.

A magyar színház heti műsora

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor: Hawai rózsája (matiné helyárrakkal).

Vasárnap délután félöt órakor: Huzd rá cigány (rendes helyárrakkal).

Hétfőn délelőtt tizenegy órakor: Alvinczi huszárok (olcsó helyárrakkal).

— A spanyol nép tovább forrong. Madridi jelentés szerint Spanyolország számos helyén újból kitörték a zavargások. Malagában a tüntetők bevették az összes középületek ab-

akait. Burgasban és Bilbaoban véres utcai tüntetések voltak. Orenben a rendőrök sortűzet adtak a tüntetőknek. Két ember azonnal meghalt, számosan pedig megsebesültek.

Megszerezzük utlevelét

a budapesti mintavásárra való kedvezményes utazáshoz

Elutazás máj. 2. — máj. 15-ig bármikor

Visszautazás máj. 8. — máj. 24-ig bármikor

Egyéni utlevél! Nem társasutazás!

Utólagos vizum 3.20 pengőért!

A fenti időközökben minden jelentkező tetszése szerinti időpontban utazhat Temesvárról Aradon át Budapestre és vissza. A három hónapig érvényes utlevelét, az oda és vissza érvényes vasúti jegyet, az olcsó utazásra és számos kedvezményre jogosító vásárigazolványt mi szerezzük be.

III. oszt. gyorsvonat oda és vissza

(utlevéllel és vásárigazolvánnyal)

1700 lei

II. oszt. gyorsvonat oda és vissza

(utlevéllel és vásárigazolvánnyal)

330 leiel több

Temesvári lakosok átadják az utlevél beszerzéséhez:

- 1.) az állampolgársági bizonyítvány hiteles másolatát
- 2.) személyazonossági (piros) igazolványt
- 3.) férfiak a hadkiegészítő katonai igazolványát
- 4.) kiskorúak a szülői beleegyezést
- 5.) 3 drb. aláírással ellátott fénykép.

Temesmegyei lakosok az illetékes jegyzői hivatal által kiadott összes iratokat a fősolgabírói láttaozással és a férfiak katonai könyvecskéjüket postán is beküldhetik.

Jelentkezéskor kilencszáz lei fizetendő, az utlevél, vasúti jegy és vásárigazolvány átvételekor pedig a különbözet.

Jelentkezés kizárólag

a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Temesvár, Szentgyörgy-tér 4

A Kispest temesvári mérkőzése. Beszámoltunk arról, hogy a román husvétii ünnepek alatt kettős futballatrakcióban lesz része a temesvári közönségnek. A programban most változás történt, amennyiben hétfőn nem a szombathelyi Sabaria, hanem a budapesti elsőosztályú ligacsapat a Kispest vendégszerepel Temesvárron. A Kispest a tél folyamán számos külföldi mérkőzést játszott le nagy sikerrel és a ligabajnokságban való szereplése is kielégítő volt. Vasárnap a TAC veszt fel a küzdelmet a Budai 11. csapata ellen, míg hétfőn a Kispest együttesével játszik az Electrica lelkes csapata. A nemzetközi mérkőzéseket a Banatul-pályán bonyolítják le.

ELSŐRENDŰ-SZARAZ
PARKETTA
VERSENYKEPES OLCSÓ ÁRON
BELAKRAUSER FII TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46

Mozi

Tivoli

világvárosi mozi nyílik meg a Bonnaz-utcában

Modern és nagyvárosi izléssel berendezett szórakozóhellyel lesz rövidesen gazdagabb Temesvár. Május elsején felvillannak a fényreklámok, kigyulnak az ivlámpák a jözsefvárosi Bonnaz utcában és megvilágítják ezt a hat betűt: Tivoli. Ez a hat betű a neve Temesvár legújabb mozgóképszínházának, amely két-székű egyik legegységesebb és legnépszerűbb szórakozóhely lesz. Az építkezés és festési munkálatok már befejeződtek, mindössze a belső berendezésen dolgoznak még.

A Tivoli mozi látogatója a tágas és barátságos előcsarnokba lép majd hatalmas üvegajtók vezetnek a büfébe és a vesztibülbe. Mindenütt hatásos világítási effektusok törnek meg a halványzöld festésű falakon. Ez a terem intím hatású bár lesz, ahol minden szombaton és ünnepnap előestéjén táncestélyt rendeznek. Ezek az estéken a belépés huszonnégy leier lesz. Ezért mindenki végignézheti a mozielőadást, míg utána a táncvesztibülben hódolhat táncszemélyének.

A mozi terem teljesen modern. Világos, szemet megnyugtató színek, sima, egyszerű és mégis nagyvárosias formák és vonalak, stilszerű falfestmények, hatásos díszítések, enyhe és mégis barátságos fényhatások dicsérik a tervezők ízlését. A nagy és szellős mozi teremben hat-száz ülőhely van, szelíd lejtőn elhelyezve. Sima, fekete fényezett karosszékek biztosítják a kényelmes ülést. A terem hátsó végében nyolc személyes páholyokat rendeztek be. Jobbról és balról számos ajtó vezet a szabadba és kizárják, hogy tolongás keletkezhessek.

A hangleadás tökéletességét a nagyszerű hangosfilmkészülék és az építkezés, a falburkolat biztosítja. A hangosfilmkészüléket ügyes megoldással a készülő nyári kerthelyiségbe is át lehet tolni.

A Tivoli május elsején kezd meg működését. A mozi igazgatósága a pompás helyiségen kívül olcsó árakkal és kitűnő műsorral akarja megkedveltetni az új szórakozóhelyet a közönséggel.

Rádió

Rádióelőzetést rendezni! A tevérvir postaigazgatóság rádióosztálya felszólítja a rádiókészülékek tulajdonosait, hogy akik az 1932. évi előírásokkal hátralékban vannak, az előbb május 15-ik rendezték az előfizest, mert különben elkoboztatják a készülékeiket. Az előfizest naponta délelőtt 8—12 óráig, a hétvégén 3—6 óra között, míg ünnepeken délelőtt 8—11 óráig letelepítéskor befizetni.

Április 29. Bukarest. 7 óra: Istentisztelet, utána hírek. Budapest. 10 óra 15: Az országos postászenekar hangversenye. Közben hírek. 1 óra: Déli harangzó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: A Mándits szalonzenei hangversenye, közben hírek. 3 óra: A Magyarhírek. 5 óra: Stumpf Károlyné hangversenye. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Szuhay Gyula. Felolvassa Fehér József dr. 6 óra: Zenekari hangverseny Diósy Edit (ének), Császár (ének) és Baranyai Gyula (gongy) közreműködésével. 8 óra: Tomcsányi Mihály előadása: Rádióújdonások, távolbassza. 9 óra 30: Zenekari hangverseny. 9 óra: Rádió külügyi negyedórása. 9 óra 35: A csoportján című vígjáték előadása a stúdióban. Utána hírek, majd Bura Károly és csigazzenekarának hangversenye a Metropoli templomból. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 12 óra 40: Gramofonzene. 2 óra 10. Gramofonzene. 5 óra 50: Dajos Béla zenekara, Gramofonzene. 6 óra 30: Gramofonzene. 8 óra: Kármán dalok. 9 óra 15: Zenés rádiójáték. 10 óra 50: Zene és énekhangverseny. 11 óra: Szórakoztató zene. Belgrád. 11 óra: Istentisztelet. 4 óra: Istentisztelet. Langenberg. 6 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra 15: Zenés rádiójáték. 11 óra: Hírek, majd szórakoztató zene. Milánó. 5 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Könyvzene. 10 óra: Városi előadás. Prága. 8 óra 20: Kromatik hangverseny hegedűre és zongorára. 11 óra: Gramofonzene. Róma. 8 óra 50: Gramofonzene. 9 óra 45: A cornevillei harangok operett előadása. Stockholm. 9 óra: Népi hangverseny. 10 óra: Hegedűjáték. 10 óra 30: Zongorahangverseny. 11 óra: Gramofonzene. Strassburg. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra 15: Gramofonzene. 9 óra 30: Kamarahangverseny. 9 óra: Operettelőadás. 10 óra: Zenekari hangverseny. 11 óra 45: Szórakoztató zene. 12 óra 30: Szimfonikus hangverseny. Varsó. 8 óra 30: Japán est. 9 óra 15: A szimfonikus hangversenye. 11 óra 50: Tánccsoprot (április 30). Bukarest. 12 óra: Istentisztelet. Az állomás különben egész nap üzemel. Budapest. 10 óra 15: Szalonzenei hangversenye. 1 óra: Déli harangzó az

Egyetemi templomból. 1 óra 5: Zenekari hangverseny Horvay Erzs (ének) és Delkin Guidó (ének) közreműködésével, közben hírek. 3 óra 45: Árfolyamhírek. 5 óra: A Rádióélet gyermekjátékórása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Énekkar hangverseny. 6 óra 40: Horváth Attila előadása: Öltözködés és egészség. 7 óra 10: Weiser Tibor régi magyar dalokat énekel. 7 óra 45: Mangold Béla előadása: A Budapesti Nemzetközi Vásár a mezőgazdaság szolgálatában. 8 óra 20: Az operett fejlődése. A budapesti operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye Farkas Imre előadásával. Közreműködik Tóth Erzs és Szügyi Kálmán. 9 óra 50: Várady Aranka és Kiss Ferenc előadása. Utána hírek, majd Magyarai Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria szállóból. 12 óra: Megyeri Gyula jazz- és tangózenekarának hangversenye a Dunapalota szállóból Varsányi Rezső énekzsámaival. Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 2 óra 45: Gramofonzene. 4 óra 20: Gramofonzene. 6 óra

20: Délutáni hangverseny. 9 óra: Szórakoztató hangverseny Kiruna Berta énekesnő és Gerardini Guidó füttyművész közreműködésével. 11 óra 20: Jazz band Bakers Károly énekével. Belgrád. 9 óra: Egyházi zene. 1 óra éjjel: Feltámadás közvetítése az orosz templomból. Langenberg. 6 óra: Délutáni hangverseny. 9 óra: Kedélyes est. Utána hírek, majd tánczene. Milánó. 8 óra 5: Tarka hangverseny. 8 óra 20: Könyvzene. 9 óra 15: Szalonzene. 10 óra: Szimfonikus hangverseny. 12 óra: Szórakoztató zene. Prága. 7 óra 25: Énekkar hangversenye. 8 óra 20: Csékrészadalok. 8 óra 55: Fuvószene Róma. 9 óra 5: Gramofonzene. 9 óra 45: Operaelőadás. Stockholm. 8 óra: Dalok. 8 óra 30: Énekkar hangversenye. 9 óra: A rádiózenekar játéka. 11 óra: Tánczene. Strassburg. 7 óra 30: Gramofonzene. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra 30: Operettelőadás. 11 óra 30: Tánczene. Varsó. 8 óra 35: Gramofonzene. 9 óra 15: Könyvzene. 11 óra 10: Chopin-zene. 11 óra 50: Tánczene.

Remélhető, a kormány megtalálja majd a módot, hogy az Astrának és közvetve a tisztviselők segítségére siethet.

A temesvári kamara továbbképző tanfolyamai. A temesvári kereskedelmi és iparkamara a szabók részére továbbképző tanfolyamot rendezett, amely tegnap ért véget. A tanfolyamon, amelyet F á b i á n Sándor nagyváradi szabászati tanár vezetett, harmincan vettek részt. Május 4 én a cipészek részére kezdődik Temesvárott tanfolyam, amelyet szintén a kamara rendez.

Nem rossz üzlet. A bucaresti államnyomda most készítette el a múlt évi mérlegét. Eszerint az államnyomda aktívái 483 millió leit tesznek ki. A tiszta jövedelem a mérleg szerint 357 millió lei. Az államnyomdának könnyű ilyen horribilis jövedelmet elérni, amikor az összes községi nyomtatványok készítését magához ragadta, jóformán semmi adót nem fizet, egy-egy munkásának a heti bére pedig nem több ezer leinél.

Söradójavaslat Angliában. Az angol kormány új söradójavaslatot terjesztett be, amely az egész országban nagy ellenszenvet találkozott. A képviselők harcot indítottak a söradójavaslat ellen. Chamberlain pénzügyminiszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha az alsóház a javaslatot elveti, állásáról lemond.

Gabonárák magánárufolyama. Bukarest. 325—330, tengeri 250, zab 325, árpa 320, burgonya 195, tökmag 675 és korpá 260 lei száz kilónként. Lucernamag 20, lóheremag 40, kendermag 7,50 és bab 4,50 lei kilónként. Irányzat az összes terményekben lanya.

Devizák magánárufolyama. Zürichben a lei 307. Párisban 15,15. Magánárufolyamok a következők: angol font 620, dollár 167,40, holland forint 67,80, francia frank 6,59, olasz lira 8,65, szerb dinár 2,95, cseh korona 4,97, német márka 39,85, svájci frank 32,62, belgas (öt belga frank) 23,49. Efektív pengő 22,50, effektív osztrák schilling 19.

Közgazdaság

Ezerkétszáznál több kiállító vesz részt az idei budapesti vásáron

Ez évben május hetedikén nyílik meg az immár huszonhét év óta rendszeresített Budapesti Nemzetközi vásár. Az eddigi jelentkezések szerint a vásáron több mint 1200 kiállító vesz részt. Az elmúlt évben összesen 1126 kiállítója volt a vásárnak, amely tehát az idén a gazdasági válság ellenére is erőteljes fejlődést mutat. A vásáron különös érdeklődésre számíthat a Délafrikai Unió hivatalos bemutatója, Brazília érdekes kiállítása, a török termelők

és kereskedők által kiállításra kerülő tárgyak és termékek, egyes perzsa ekszportőrök kiállítása és Franciaország vasutársaságainak izléses idegenforgalmi propaganda bemutatása. A vásárigazgatóvály által biztosított kedvezmények május 2-től, május 24-ig érvényesek. A vásár, amelynek már tavaly is több mint 350.000 látogatója volt és ezek között 20.000 külföldi vendége volt, ez évben május 16-ig tart.

A pincérek új kollektív szerződése. A temesvári pincérmunkások kollektív szerződése május elsején lejár. Az új kollektív szerződés megkötése érdekében folytatott tárgyalások eredményre vezettek és a főnököknek tizenöt százalékos bérredukciót sikerült elérni. Ez a csökkentés az alapbérékből történik.

A verségi vendéglősök gyűlést tartottak, amelyen tiltakoztak az ellen, hogy a kormány a vendéglősökre túlmagas fogyasztási adót vetett ki. Kimondták, hogy tiltakozásuk jelölő üzleteiket két napra bezárják.

Az aradi Astra felmondott összes tisztviselőinek. A kormány nemtörődömsége válságos helyzetbe sodorta az országot egyik legnagyobb üzemét, az aradi Astra gyárat, amelynek igazgatósága elhatározta, hogy május elsején az összes tisztviselőket felmond. Ha azonban időközben bármilyen csekély munkát szerez az Astra az államtól, vagy a vasutól, akkor a tisztviselők nagyrészt megtartja. Kisebbségi létszámmal fog dolgozni az üzem, de ennek a lerodukált tisztviselő és munkáslétszámának állandó alkalmazást biztosít.

A véres napjai

A Hírlap történeti regénye

JOHN RETCLIFFE MŰVE ALAPJÁN
IRTA BERKÓ KÁROLY

135. folytatás

Nő, aki a félhomályban nem látgy kivel áll szemközt, megszólal.

Sanders hadnagyot keresem. Beszélne velem.

Hangról Sanders ráismert a bejárt. Higson Edit állott vele szembe.

A emlékezetes bál éjszaka óta, Edit meg tudta az igazat Sandersről és Anarkilliról, a jegyesekről látták egymást. Sanders több megkísérelte, hogy Edit közel kerüljön, azonban az mindig elűzte. A hadnagy tudta, hogy Edit neheztel rá, de azt hitte, hogy Edit majd másképpen fog a leány viselkedni és megbocsátja neki, akivel való viszonyát csak a futó kalandot tekintette. Gondolom magában, ha majd végre lesz a leány, akkor és nem lesz minden perceként, akkor majd visszahódítja a leányát a menyasszonyát.

Éppen meg volt lepve, amikor Edit maga előtt találta az éjszaka

homályában Editet.

— Sanders hadnagyot keresem, — ismételte a lány, amikor megkapott mindjárt feleletet.

— Én vagyok, — mondotta kissé rekedt hangon a hadnagy.

Edit nem indult föl erre a beszédre és szinte csudálkozott, hogy már előbb nem ismert rá Sanders hangjára, amikor az először megszólalt.

Most aztán, hogy a leány maga mondotta, hogy éjszaka idején azért jött ki a többi nő közül, hogy őt felkeresse, Sanders ezt jó jelnek vette és úgy magyarázta, hogy Edit megbocsát neki.

— Drága Edit, — suttogta, — maga nem is sejt, hogy milyen boldoggá tesz engem azzal, hogy könnyelműségemet megbocsátja.

Karját ölelésre kitérve közeledett a leány felé.

Edit azonban meghátrált előle.

— Ne áltassuk egymást, Sanders hadnagy ur. Az ok, amiért éjnek idején idejöttem, nem az, hogy feljuttassuk azt a kínos beszélgetést, amely a bithoori kastély kertjében folyott közöttünk.

— Maga sohasem akar nekem megbocsátani, Edit? — kérdezte Sanders kétségbeesetten.

— Hagyjuk ezt, Sanders. Más okból keresem fel magát. Bátor és igaz-

mondó katonának ismerem és mint

ilyet kérem, válaszoljon nekem őszintén a kérdéseimre. Mondja meg nekem, mit tart a mi helyzetünkről?

Tudjuk magunkat tartani? Ugy válaszoljon nekem, amint egy másik katonának válaszolna.

A hadnagy néhány pillanatig tévavázt, aztán óvatosan válaszolt:

— Amit mondhatok, Edit, az csak annyi, hogy a helyzetünk nem valami rózsás. Attól tartok, hogy alaposan benne vagyunk a csávában.

— És mi van azzal a segítséggel, amelynek megérkezéséről a nagybátyám, Wheeler tábornok beszél?

— Attól tartok, hogy a segítség későn érkezik, ha egyáltalán megérkezik.

Mindketten hallgattak.

Aztán egyszerre Sanders letta a kérdés:

— Kérem, Miss Edit, mondja meg, igaz, hogy Wheeler tábornok egy hét előtt egy rejtélyes küldönc útján levelet kapott, amely nem volt aláírva és amelynek névtelen írója felszólította a generálist, hogy magát és leányát biztos fedezettel küldje el Allahbadba? Igaz ez?

— Igaz és egyben közölhetem magával azt is, hogy én magam voltam az, aki kijelenttem, hogy nem megyek el. Kijelenttem, hogy nem hagyom cserben angol testvéreimet és

megosztom velük a sorsukat. Ha nem menekülhetünk a földnyáján, úgy én magam nem akarok egyedül menekülni. Ha katonáinknak és a velük itt elsáncolt hölgyeknek itt el kell pusztulniuk, akkor nekem sem kell az élet, mert utálatos dolog volna tőlem, ha olyan önző lennék, hogy csak magamra gondoljak. Mindenesetre szép dolog volt a névtelen levélírótól, hogy jót akart nekem, de nem fogadhattam azt el tőle.

— És nem sejt, hogy ki volt a levélíró?

— Egészen biztosan tudom, hogy az illető ki?

— Kicsoda?

— Ugyanaz, aki lehetővé tette az angoloknak, hogy a bithoori bálból épségben meneküljenek.

— Doktor Clifford: Ez a doktor árulója a fehéreknek, a mi ellenségünk.

— Doktor Clifford nem angol hanem német és igazi neve doktor Walding. Azonban akárminek is hívják, én tisztességes embernek ismerem. Nemes ember. Lehet, hogy ellenfelünk, de nem ellenségünk.

— Nem akarok önrel vitatkozni, Edit, azonban meg kell állapítanom, hogy a doktor azzal, hogy Nena Sahibhoz pörtölt, elárulta azt a fehér fajt, amelynek ő is tagja.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés olcsó és eredményes

Egyes szó ára :
 Levelzés és házasság rovatban négy lei, vastagabb betűvel hat lei. Legkisebb hirdetés negyven lei.
 Lakás, Adás-vétel, Alkalmazás és Vegyes rovatban három lei, vastagabb betűvel öt lei. Legkisebb hirdetés

harminc lei.
 Állástkeresők szavankint két lei lehetnek, vastagabb betűvel három lei. Legkisebb apróhirdetés husz lei, többszöri közlés esetén egyenkint tizenöt lei.
 Jelíges hirdetések címét a kiadó-

hivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelígeivel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.
 A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakirás és pénzbeszedő kiküldetése megdrágítja a hirdetést.

Apróhirdetéseket felvesz :
Belvárosban : Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4.
Gyárvárosban : Kardos-trafik, Kosuth-tér és Gránátos-utca sarok.
Józsefvárosban : March-trafik Költ-tér.

Alkalmazás

Inkasszáns
 némi kaucióval felvétetik. Cim a kiadóban. (467)

Nyomdai berakónó
 azonnal belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. (464)

Mindenes szakácsnő
 jó bizonyítványokkal, 2 tagu családdal felvétetik. Dr. Kovács, II. Andrásy-ut 5. (617)

Boltkezelői állás
 azonnal betöltendő. Érdeklődők, kik 40-50.000 lei készpénz óvadékkal rendelkeznek, forduljanak Fogyasztási szövetkezet igazgatóságához Dumbrava (Igazfalva) posta Faget, Severin. (469)

Mindenesleány
 erős egészséges azonnal felvétetik. II. Uri-u. 27. (473)

Allást keres

Vizsgázott motorgépész
 14 évi gyakorlattal állást keres. Cimeket a kiadóba kér. (470)

Adás-vétel

Burgonya
 nyári rózsa és volman rózsa 25 kgr. felül házhoz 4-3 leiért kgr. IV. Skudier-tér 4. Angel pék mellett. (466)

Fordot
 új típust keresünk. Friedrich gépgyár Timisoara. (622)

Lakatos szerszám!
 Üllő, tábori tűz, fűrőgép kézelőhajtatható és egy satu megvételre kerestetik. Bacsik I. Kisbecskerek 70/c. (468)

Butorok
 Raktáron levő összes butoraima. Üzemleépítés miatt olcsón kiárusítom II., Rékási-ut 4. (227)

Kis családi ház
 udvari építés, kerttel eladó havi részletre is. Cimeket „24 000“ jelíge a kiadóba kérek. (472)

Eladó házhely
 Belváros, Krayér gyár mellett. Közlelebbit: Jánosi, Holló-u. 15. (457)

Üzleti berendezés
 parfümeria, gyógyszerár céljaira, teljesen új, olcsón eladó. Sanitaria, Józsefváros Kossuth Lajos-utca 21. (774)

Restaurant la Riviera

(volt Carpati)
 Bucuresti, Bulev. Academia 5.
Olcsó árak!
Kitűnő konyha!
 A város központjában
 Délben és este zene.
 Kellemes terrasz.

Lakás

Keresek
 egy 2 szobás modern utcai lakást május 1-re, illetve június 1-re. Cimeket „Pontos fizető“ jelíge a kiadóba kérek. (471)

Kiadó
 egy szobás lakás. Eladó földiek 15.000 lei holdanként és bázhelyek 150 leies havi részletre. Nagyválthy Hattyu-u. 6 régi szám Str. Romulus. (474)

Hotel Bratu București

CRIVITEI 130
 Pár lépésnyire a Gara de Nordtól
 Garantált tiszta szobák!
 :: Olcsó árak! ::
Bánátiak találkozóhelye

Józsefvárosban kiadók

irodai, üzleti, garage, műhelyi és egyéb ipari célokra alkalmas helyiségek. Bővebbet „Discom“-nál Bul. Reg. Marie 8. Dr. Cioban palota Telefon 16-81. (461)

Poloskát, molyt, zsiszikeket és petéket, garanciával kipusztít csak „D-gáz“. Emberre, butorra, holmira ártalmatlan. Patkány és egéirtás. Szőnyeg, butor-portalanítás (vacuum). Parkett-suroolás-, gyalulás-, beeresztés stb. Mielőtt nyaralni utazik, lakását sváb- és ruszbogár ellen preparáltassa. Eredmény meglepő: **Institut Rubin III.** Püspökut 5. Telefon 75 (Pinkerton) (677)

„OLLA“
 bebizonyíthatólag a legmegbízhatóbb

15 leiért egyszer
60 leiért egész hétig

HIRDETJÜK KIADÓ LAKÁSÁT!
 A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba
 külön bejárattal, teljes komforttal
május 1-re
 Ludvigné, Gyárváros, Liget-ut 9. (földszint 1.)
 Telefon: 19-30.

Butorozott szoba
 2 személynek
 Józsefváros, Hunyadi-ut 48
 Gerőfi.

1 szobás garconlakás
 elő- és fűrdőszobával
julius 1-re
 Belváros, Str. Lonovics 12.
 Papneveldei bérház.

1 szoba konyha
 komforttal (szuterén)
május 1-re
 Belváros, Lenau-utca 12.
 Villa Stella.

2 szoba konyha
 komforttal (szuterén)
május 1-re
 Belváros, Lenau-utca 12.
 Villa Stella.

2 szoba konyha speis
május 1-re
 Gyárváros, Alsóárok-u. 4.
 (uj 5).

2 szoba konyha (modern)
május 1-re
 Józsefváros, Fröhl-utca 41.
 (Bejárt a Begabalsoron)
 (Érdeklődni: Weisz Gyula III., Begabalsor 1.
 Erzsébetváros, Alkotmány-utca 6 (uj).

Hirdesse kiadó lakását e rovatban

Lakásbérletet közvetít
Brummerton boy
 Telefon: 17-24.
 Temesvár, I.

3 szoba konyha (modern)
május 1-re
 Józsefváros, Fröhl-utca 41
 (Bejárt Begabalsoron).
 Érdeklődni: Weisz Gyula III., Begabalsor 1.
 Józsefváros központjában.
 Érdeklődni: Müller Guttenbrunn-utca 5, házmesternél.

Belváros központjában.
 Érdeklődni: Dr. Weisz Artur. Telefon: 12-81.

4 szoba konyha (modern)
május 1-re
 Gyárváros, Fő-utca 5.
 Belváros, Nagyszekeni t. karékpénztár épületében (Színházszal szemben).

5 szobás modern
 Gyárváros, Telekház-u. 6.
 Közlelebbit: Dr. Weisz Tel. 12-81.

Irodahelyiség azonnalra 3 szobás
 Kereskedők bankja, Városház-utca. Telefon: 4-53.

Üzlethelyiség azonnalra
 Belváros, Keresk Bankja városház-utca. Tel. 4-53.

Üzlethelyiség május 1-re
 Belváros, Mercy-utca 3.
 Közlelebbit: Dr. Gyulay, Jenőherceg-utca 8 szám.
 Telefon: 23-34.
 Gyárváros, Fő-utca 5.

Autóboxok és automűhely azonnalra
 Józsefváros, Bem-u. Forgács vaskereskedés

Tűzifa és építőanyag telep
 Közlelebbit: Baschant építész, Erzsébetváros Hattyu-utca 8.

Prefectura Judetului Timis-Torontal

Biurul economic.
 Nr. 10 293/1932.
Publicatiune

Se aduce la cunoastinta celor interesati ca in ziua de 18 Mai 1932, la orele 11, se va tine in localul Prefecturii Timis-Torontal din orasul Timisoara, licitatie publica pentru procurarea a 36 uniforme de vara constataoate din veston, vesta, pantaloni si sapca, necesare oamenilor de serviciu ai judetului si preturilor.
 Licitatia se va tine in conformitate cu art. 88-110 inclusiv din legea contabilitatii publice, Regulamentul oficiului central de licitatii si normelor publicate in Monitorul oficial Nr. 127/1931 din 3 Iunie.
 Toate persoanele cari vor lua parte la licitatie vor depune pe langa oferta si o garantie de 5% din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai in conformitate cu caietele de sarcini si oferte typ, care pot fi vazute in fiecare zi de lucru in orele de serviciu la biroul economic al prefecturei.
 Timisoara, la 27 Aprilie 1932.
 Prefect
Furlugeanu Octavian m. p.
 Seful biroului economic
Russu m. p.

Primăria Municipiului Timișoara.
 No. IV. 17084
 din 15 Aprilie 1932.

Publicatiune

Se aduce la cunoastinta celor interesati, ca in ziua de 19 Maiu 1932, orele 10 a. m. se va tine in localul Primăriei Serviciul economic, situat in Timișoara circ. L, Piața Libertății No. 1 etaj I, ușa 39, licitatie publica pentru procurarea:
 1. 75.000 bucăți cărămidă de mașină.
 2. 37 m³ material de lemn diferite dimensiuni și calități.
 3. Construirea unei case de transformatori.
 Licitatia se va tine in conformitate cu art. 88-110 inclusiv din legea contabilitatii publice, regulamentul O. C. L. și normele publicate in Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.
 Toate persoane cari vor lua parte la licitatie vor depune pe langa oferta și o garanție de 5% din valoarea furniturii oferite, iar oferta se va face numai in conformitate cu caetele de sarcini, cari pot fi vazute in fiecare zi dela ora 8-14 in localul Uzinei Electrice comunale, Timișoara II, Piața Coronini No. 2.
 Primăria Municipiului Timișoara.